

Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë

ARSIMI PROFESIONAL
Kurrikula Bërthamë

**Programi pilotues për kualifikimin
Kultivues I rrushit**

Profili “Bujqësi”

Niveli 3 i Kornizës Kombëtare të Kualifikimeve

Shkalla 5 e Kornizës së Kurrikulës së Kosovës

Niveli I i Arsimit Profesional

Klasa: 10-11.

Hartuar me përkrahje të projektit "ALLED – Harmonizimi i arsimit me kërkea të tregut të punës (Kosovë)”

Kosovë, 2016

Hyrje

- 1. Kurrikula bërthamë për profilin “Kultivues i rrushit”, klasa 10-11**
 - 1. Hyrje e përgjithshme për profilin “Kultivues i rrushit”, klasa 10-11**
 - a. Struktura e arsimit dhe certifikimi
 - b. Kushtet e pranimit të studenteve
 - c. Mundësia për arsimim të mëtejshëm dhe punësim
 - d. Qëllimet e përgjithshme të arsimit
 - e. Kompetencat kryesore të studenteve
 - f. Kompetencat profesionale të studenteve
- 2. Planprogrami mësimor për profilin “kultivues i rrushit”, klasa 10-11.**
- 3. Udhëzime për zbatimin e kurrikules bërthame**
- 4. Përshkrimi i moduleve profesionale**

I. Hyrje

II. Kurrikula bërthamë për profilin "Kultivues i rrushit", klasa 10-11

1. Hyrje e përgjithshme rreth profilin "Kultivues i rrushit", klasa 10-11

a) Struktura e arsimimit dhe certifikimi.

Arsimimi në profilin mësimor "Kultivues i rrushit" adresohet si pjesë e arsimimit për të rritur dhe ofrohet në qendrat për arsim dhe aftësim profesional si dhe në shkollat e mesme të bujqësisë.

Ky lloj i arsimimit profesional për të rriturit, me një kohëzgjatje prej 3 niveleve, përgatit studentët për punë në profesionin "Kultivues i rrushit". Në fund të këtij trajnimi studentët do të fitojnë kompetenca për punësim në ferma për kultivimin e rrushit. Ata gjithashtu do të trajnohen për vetëpunësim në fermat e tyre.

Në fund të këtij niveli të studimit studentët do të marrin një certifikatë të nivelit 3 të arsimit profesional për të rriturit.

Kultivues i rrushit

Sektori: Bujqësi

Nën-sektori: Hortikulturë

Ky dokument përmban kurrikulin bërthamë për profilin "Kultivues i rrushit" për Nivelin 3 të Arsimit Profesional për të Rritur dhe është strukturuar në:

A. Kurset e arsimit të përgjithshëm (programet e tyre ofrohen në një dokument të veçantë të Ministrisë së Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë - MASHT) me qëllim formimin personal të studentëve.

B. Modulet profesionale, përshkruarit e të cilave janë dhënë në këtë dokument. Këto module synojnë përgatitjen e trajnerëve me kompetenca profesionale të nevojshme për t'u integruar me sukses në tregun e punës.

a) Kushtet për pranimin e nxënësve

Arsimimi në profilin "Kultivues i rrushit", niveli 3, mund të ndiqet nga të gjithë burrat dhe gratë e moshës 15 vjeç e më lart që kanë përfunduar me sukses arsimin e detyrueshëm për nëntë vjet dhe janë fizikisht dhe mendërisht të aftë për të kryer të gjitha mësimet e kërkuara.

Qendra arsimore do të regjistrojë grupet ose klasat e nxënësve në përputhje me kapacitetin aktual mësimor të qendrës. Në raste të jashtëzakonshme, kur kërkesat për të ndjekur këtë trajnim janë më të larta se kapaciteti aktual i qendrës arsimore, MASHT përcakton kriteret specifike për pranim.

b) Mundësitë e arsimimit të mëtejshëm dhe punësimi

Përfundimi i suksesshëm i arsimimit në profilin e nivelit 3 "Kultivues i rrushit" (klasa 10-11), u lejon nxënësve të vazhdojnë arsimin në nivelin 4 sipas AKK-së (klasa 12) e këtij profili.

Edukimi në profilin "Kultivimi i rrushit", niveli 3, i referohet aktiviteteve profesionale të kryera në profile të ndryshme profesionale që kanë të bëjnë me sektorin e hortikulturës.

Duke pasur parasysh këtë, studenti që me sukses përfundon arsimin në profilin "Kultivues i rrushit", niveli 3 mund të punësohet në biznese që kanë të bëjnë me kultivimin e rrushit dhe shtimin e hardhive. Ai ose ajo gjithashtu mund të vetëpunësohet, dhe veçanërisht studenti që ka pervojë paraprake në praktikën e kultivimit të rrushit si një hobi apo burim shtesë i të ardhurave familjare.

Ky program arsimor është veçanërisht i përqendruar në përfshirjen e grupeve të të papunëve në zonat rurale si gratë në vende rurale dhe personat e rinj me një nivel të ulët të arsimimit.

c) Qëllimet e përgjithshme të arsimit

Qëllimi i përgjithshëm i arsimit në profilin "Kultivues i rrushtit" niveli 3, është zhvillimi i personalitetit të studentit për t'u angazhuar në një shoqëri demokratike si qytetarë aktivë dhe kompetentë dhe për t'u angazhuar me sukses në një treg pune vazhdimisht të ndryshueshëm. Sfidat të rëndësishme në arritjen e këtij qëllimi janë zhvillimi i ndjenjës së vetëbesimit të nxënësit, kultivimi i vullnetit të lirë në marrjen e vendimeve, gatishmëria për të mësuar gjatë gjithë jetës dhe zhvillimi emocional dhe intelektual.

Për të arritur këto qëllime, është e domosdoshme që qendra arsimore të sigurojë:

- Mundësi të përshtatshme për të mësuar pavarësisht nga gjinia, raca, përkatësia etnike dhe aftësitë fizike dhe mendore;
- Mundësi për të zhvilluar aftësi profesionale të bazuara në njohuri, shkathtësi dhe qëndrime/ vlera, të mjaftueshme për të lehtësuar progresin drejt punësimit dhe arsimit profesional dhe trajnimeve të mëtejshme;
- Kushtet për njohjen dhe zbatimin e parimeve të zhvillimit të qëndrueshëm, rregullat e sigurisë dhe ruajtjen e mjedisit, në përputhje me standardet ndërkombëtare;
- Kushtet për të futur teknologji dhe procese të reja në sektorin e ekonomisë;
- Mundësitë për të kuptuar mjedisin social, ekonomik, lokal, kombëtar dhe rajonal, si dhe të vetëdijshëm për rolin e tyre që mund të luajnë në këtë mjedis.
- Mbështetja e zhvillimit të ndjenjës së disiplinës, kuriozitetit intelektual dhe vlerave morale;
- Kushtet për t'u zhvilluar psikologjikisht, emocionalisht dhe fizikisht, për t'u përballur me sfidat dhe vështirësitë me të cilat do të ballafaqohen në aktivitetet e ardhshme profesionale.
- Kushtet për vlerësim të drejt dhe real për potencialin dhe arritjet e tyre;
- Mbështetje për të marrë përgjegjësinë në procesin e zhvillimit të vazhdueshëm të tyre personal dhe profesional.
- Mbështetje për zhvillimin e formave të bashkëpunimit dhe besimit reciprok përmes përvojës praktike të punës.
- Mundësia për t'u njohur me perspektivën e zhvillimit të profesionit të tyre, siç shihet në kontekstin e integritetit rajonal dhe evropian.

e) Kompetencat kryesore të studentëve

Edukimi në kuadër të profilit "Kultivues i rrushtit" do t'i pajisë studentët me një sërë kompetencash të përgjithshme që do t'u shërbejnë atyre si bazë për zhvillimin e nivelit të kërkuar të kompetencës profesionale, për të ndjekur shkollimin e mëtejshëm dhe për integrim të suksesshëm në shoqëri dhe në një treg të punës gjithnjë në ndryshim. Kështu, pas përfundimit të arsimit, studentët do të jenë në gjendje të:

- Të komunikojë me korrektësi me shkrim dhe gojarisht, për të shprehur mendimet dhe ndjenjat e tij dhe duke argumentuar mendime për çështje të ndryshme.
- Të komunikojnë dhe të përdorin burime të ndryshme të informacionit në gjuhën amtare.
- Përdorimi i burimeve dhe teknikave të ndryshme (duke përfshirë kompjuterizimin) për grumbullimin dhe përdorimin e informacionit të nevojshëm për zhvillimin e tij personal dhe profesional.
- Të menaxhojë dhe të përdorë resurse në mënyrë efektive për të përmbushur objektivat.
- Të angazhohen fizikisht, mendërisht dhe emocionalisht për të marrë vendime për zgjidhjen e situatave të ndryshme të problemeve në një kontekst profesional, personal dhe shoqëror.
- Të tregojnë guxim dhe iniciativë në marrjen e përgjegjësisë për të ardhmen e tij.
- Të demonstrojnë vetëkontroll dhe pavarësi në vendimmarrje në kryerjen e aktiviteteve të tij.
- Të zbatojë parimet e punës në grup dhe të bashkëpunojnë në mënyrë aktive për arritjen e qëllimeve të përbashkëta.
- Të zbatojë parimet e një bashkëjetese demokratike dhe të integritetit në kontekstin lokal, rajonal dhe global.
- Të vetë-orientohen drejt punësimit në karrierë dhe edukimit të mëtejshëm.

- Të vetë-vlerësojë dhe vlerësojë sipas kritereve, si bazë për përmirësimin dhe arritjet e mëtejshme.

f) Kompetencat profesionale të studentit

Pas arsimimit të nivelit 3, në profilin "Kultivues i rrushit", nxënësit po ashtu do të pajisen me një sërë kompetencash profesionale që do t'u shërbejnë atyre për punësim të suksesshëm ose vetëpunësim në sektorin e bujqësisë, si dhe në arsim e aftësim të mëtejshëm profesional. Kështu, pas përfundimit të programit, studenti do të jenë në gjendje të:

- Kontrollimi dhe përgatitja e vendit të punës dhe pajisjeve për përpunim
- Mbledhja e mostrave të dheut për analiza agro-kimike.
- Kryerja e aktiviteteve për prodhimin e fidanëve.
- Përdorimi i makinave dhe pajisjeve për kultivimin e tokës.
- Përdorimi i makinave për mbrojtjen e bimëve nga sëmundjet dhe insektet.
- Kryerja e aktiviteteve përgatitore për mbjellje.
- Përgatitja e tokës për mbjellje dhe mbjellja e fidanëve.
- Kryerja e detyrave agro-teknike gjatë rritjes së bimëve.
- Kryerja e krasitjes dhe formësimit.
- Vjelja e rrushit dhe kryerja e aktiviteteve pas vjeljes
- Zbatimi i procedurave të nevojshme për mbrojtjen e bimëve.
- Aplikimi i rregullave të higjienës, sigurisë dhe për mbrojtje të ambientit.

2. Programi mësimor për profilin "Kultivues i rrushit", klasat 10-11

Skema e propozuar është e mbështetur në supozimin se programi ka një kohëzgjatje prej gjysmë viti akademik (17 javë)

Nr.	Modulet	Orë mësimore në javë *	Gjithsej orë mësimore	Gjithsej kredi (1 kredit për 10 h)
A	MODULET E PËRGJITHSHME			
B	MODULET PROFESIONALE	25	425	42.5
1	Bazat e shkencës mbi bimët	4.7	80	8
2	Bazat e shkencës mbi dheun	2.6	45	4.5
3	Makineritë dhe pajisjet në kultivimin e rrushit	2.9	50	5
4	Shtimi i hardhive të rrushit	3.5	60	6
5	Teknologjia për kultivimin e rrushit	5.9	100	10
6	Menaxhimi i fermës për kultivimin e rrushit	2.9	50	5
7	Mbrojtja e ambientit dhe shëndetit	2.4	40	4

** Shënim: orët mësimore përfshijnë ligjërata, demonstrim, të mësuarit duke praktikuar. Kohëzgjatja e programit mund të jetë së paku 17 javë nëse programi është organizuar në bazën 25 orë në javë (5 orë për ditë pune).*

3. Guidelines for the implementation of the framework curriculum

- Në arsimin e të rriturve trajnimi profesional i nxënësve arrihet përmes moduleve profesionale, të cilat bazohen në dy qasje paralele të mëimit: leksione dhe mësim praktik ose praktik. Modulet kryesore profesionale janë të listuara në Kurrikulën e të Mësuarit (shih më lart) dhe modulet e listuara nuk mund të ndryshohen nga organizata arsimore.
- Kurrikula bërthamë përmban "përshkruesit e moduleve profesionale", të cilat duhet të zhvillohen dhe të detajohen më tej nga mësuesit ose trajnerët. Gjatë përgatitjes së kurrikulave të detajuara, mësimdhënësit duhet të jenë të vetëdijshëm se për secilin modul profesional, rezultatet e të nxënësve dhe kriteret e vlerësimit janë të detyrueshme dhe nuk mund të ndryshohen prej tyre. Pjesë të tjera të përshkrimit të moduleve profesionale mund të konsiderohen si rekomandime dhe mund të përshtaten nga mësuesit në përputhje me zhvillimet më të fundit në profesionin përkatës dhe kushtet specifike për zbatimin e moduleve.
- Edhe pse mësuesit e specializuar do të mësojnë modulet profesionale, gjatë përgatitjes së kurrikulave të detajuara dhe zbatimit të tij, kërkohet një bashkëpunim i ngushtë i të gjithë ekipit të mësuesve.
- Për modulet profesionale, si matësi i ngarkesës mësimore do të përdoret koncepti Kredite ku një kredi është e barabartë me 10 orë mësimore dhe ora mësimore ka një kohëzgjatje prej 45 minutash.
- Përfundimi me sukses i moduleve profesionale kërkon integrimin e teorisë dhe praktikës dhe parimi i "mëimit përmes punës" duhet të aplikohet gjerësisht në procesin mësimor.
- Leja që studentët të njohin rezultatet e të nxënësve si dhe kriteret e vlerësimit të dhëna në përshkrues të moduleve, motivon studentët dhe ndihmon në marrjen e kompetencave profesionale.
- Mësimdhënësit duhet të zgjedhin dhe të përdorin forma dhe metoda mësimore që përforcojnë mësimin aktiv dhe të çojnë në arritjen e kompetencave të plota dhe të qëndrueshme sociale dhe profesionale.
- Rekomandohet që mësuesit të përdorin metoda mësimore që zhvillojnë jo vetëm njohuritë teorike dhe aftësitë praktike të nxënësve, por gjithashtu zhvillojnë sjelljen dhe qëndrimet e tyre ndaj jetës, punës dhe shoqërisë në përgjithësi. Metoda e punës në grup duhet të jetë themeli i organizimit të mëimit teorik dhe praktik për të zhvilluar kompetencat profesionale të nxënësve të nevojshme për të përballuar me sukses vështirësitë që kanë të bëjnë me punën e tyre të ardhshme, zhvillimin profesional dhe arsimin e mëtejshëm si dhe aktivitetet sociale si qytetare një shoqëri demokratike.
- Një tjetër parim që duhet të zbatohet nga mësuesit është se mësimi ndodh jo vetëm në mjedisin e shkollës, por edhe jashtë tyre. Marrja e detyrave, puna kërkimore dhe studimet e rasteve të studentëve kanë një ndikim të rëndësishëm në formësimin e të ardhmes së tyre si profesionistë.
- Rekomandohet që, me qëllim të arritjes së rezultateve teorike të të nxënësve, mësuesit duhet të përdorin metoda si leksionet, duke dhënë shembull, zgjidhjen e problemeve teorike, dhënien e detyrave etj. Për të arritur rezultate praktike mësimore, mësuesit duhet të përdorin demonstrimin, mentorimin dhe detyrat individuale të studentëve.
- Mësimdhënësit duhet të respektojnë individualitetin e studentëve duke nxitur përparimin e shpejtë të nxënësve të tyre dhe duke mbështetur nxënësit me aftësi të kufizuara me aktivitete të veçanta mësimore.
- Institucioni arsimor duhet të sigurojë mjedisin e vërtetë të punës, të paktën në nivelin e punëtorisë së përpunimit në shkallë të vogël, bazuar në punën manuale.
- Institucioni arsimor duhet të krijojë marrëdhënie të ngushta me bizneset vendore që lidhen me profesionin, për të përmirësuar mundësitë e nxënësve për të mësuar në situata të punës në jetën reale, si dhe për të marrë informacion të përditësuar rreth kushteve në këtë sektor.
- Sa i përket vlerësimit të studentëve, rekomandohet përdorimi i instrumenteve dhe metodave të vlerësimit që nxisin kompetencat e studentëve, dhe për të shmangur subjektivitetin dhe për të treguar arritjet e tyre reale në vlerësim. Vlerësimi i vazhdueshëm dhe përfundimtar është i rëndësishëm, ku format, metodat dhe mjetet e vlerësimit zgjidhen ose zhvillohen nga mësuesit. Qëllimi duhet të jetë

vlerësimi i arritjeve bazuar në kriteret (ku arritjet e nxënësve krahasohen me standardet e paracaktuara) dhe për të shmangur sa më shumë vlerësim të mundshëm bazuar në renditje (ku studentët krahasohen me njëri-tjetrin). Metodatat e vlerësimit dhe instrumentet që rekomandohen janë: pyetje verbale - përgjigje, pyetje me shkrim - përgjigje, detyra me shkrim, monitorimi i aktivitetit të nxënësve, kontrolli i aktiviteteve praktike dhe produkteve, vlerësimi i bazuar në projekte etj.

- Lista e kontrollit duhet të jetë instrumenti bazë për vlerësimin e aftësive praktike të nxënësve të testuar në punë reale ose në situata të simuluar.
- Mësimdhënësit duhet të përgatisin instrumentet e vlerësimit për çdo Rezultat Mësimor të paraqitur në përshkruesit e moduleve, bazuar në kriteret përkatëse të Vlerësimit.
- Në rastin e nxënësve me nevoja të veçanta, mësimdhënësit duhet të miratojnë programe të hollësishme të moduleve profesionale në përputhje me mundësitë fizike të këtyre nxënësve dhe të krijojnë kushte të përshtatshme për zbatimin.
- Në përgjithësi, për procesin e të nxënësve, si dhe për procesin e vlerësimit, duhet të synojnë format dhe metodatat që e vendosin nxënësin në qendër të aktiviteteve edukative dhe të transformojnë rolin e mësuesve nga një lektor, tek një organizator, mbikëqyrës, promotor dhe vlerësues e aktivitetit të studentëve.

4. Përshkruesit e moduleve profesionale

PËRSHKRUESI I MODULIT “Bazat e shkencës mbi bimët”

Titulli i kualifikimeve: Kultivues i rrushit

Vlera e modulit në kredi: 8 kredi (80 orë mësimore) niveli 3 i KKK

Niveli i modulit në KKK: Niveli 3 KKK

Niveli i modulit në sektorin arsimor: Niveli I i AAP

Rezultatet mësimore (RM) të modulit “Bazat e shkencës mbi bimët”, Klasa 10-11:

RM1: Përshkruan strukturën dhe funksionin e bimës së rrushit

RM2: Përshkruan riprodhimin e hardhive

RM3: Përshkruan rritjen e hardhisë dhe ciklin e zhvillimit

RM4: Përshkruan konceptet kryesore të fiziologjisë së bimës

RM1: Përshkruan strukturën dhe funksionin e bimës së rrushit
Kriteret e Vlerësimit të Kandidatit
Rezultati mësimor do të mundësojë që nxënësi: <ul style="list-style-type: none">- Përshkruan organet kryesore të bimës dhe funksionet e tyre respektive- Prezanton informacione në lidhje me lloje të ndryshme të qelizave dhe indeve të bimës- Liston parametrat kimike dhe fizike të rrushit të pjekur
Kushtet, njohuritë, shkathtësitë dhe qëndrimet
Kushtet e nevojshme: <ul style="list-style-type: none">- Tabela e bardhë, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënësin- Postera të bimëve dhe harta të trupit të bimëve- Mostra të bimëve- Hapësira për studimin e strukturës, organeve, qelizave dhe indeve të bimës- Qasje në rregullore dhe pajisje për shëndet dhe siguri- Rroba dhe mbathje të përshtatshme për siguri në punë
Njohuritë që përvetësohen nga nxënësit: <ul style="list-style-type: none">- Llojet e organeve të bimës- Indet kryesore të bimës- Llojet e qelizave të bimës
Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësit: <ul style="list-style-type: none">- Shpjegon funksionet e gjethes, trupit, rrënjëve dhe lules- Shpjegon funksionin e indeve dhe qelizave të ndryshme të bimës- Njeh fazat e rritjes së bimës së rrushit- Njeh fazat e ciklit vjetor të bimës së rrushit
Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen nga nxënësit: <ul style="list-style-type: none">- Afinitet për rritjen e bimës- Pjesëmarrje në detyra grupore për analiza- Komunikim në gjuhë profesionale

- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për vlerësimin e nxënësve:

Metodat e vlerësimit:

- Provim me shkrim duke përdorur një ose më shumë prej llojeve në vijim: zgjidhje të shumëfishta, e sakët e pasaktë, lidhje, plotëso hapësirat, ose përgjigje të shkurtra
- Opsionale: vlerësim i performancës së nxënësit në punëtori

Evidentimi i Vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

LO2: Përshkruan riprodhimin e hardhive

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor mundëson që nxënësit të:

- Identifikojnë organet që përfshihen në riprodhimin seksual dhe aseksual të hardhive
- Përshkruajnë proceset e polenizimit dhe fertilizimit
- Përshkruajnë anët pozitive dhe negative të mënyrave të ndryshme të riprodhimit të bimës

Kushtet, njohuritë, shkathtësitë dhe qëndrimet

Kushtet e nevojshme:

- Tabela e bardhë, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënësin
- Postera të bimëve dhe harta të trupit të bimëve
- Mostra të bimëve
- Hapësira për studimin e strukturës, organeve, qelizave dhe indeve të bimës
- Qasje në rregullore dhe pajisje për shëndet dhe siguri
- Rroba dhe mbathje të përshtatshme për siguri në punë

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësit:

- Organet riprodhuese të hardhisë së rrushit
- Funkcionet e organeve të bimës
- Cikli i riprodhimit seksual
- Proceset riprodhimit aseksuale

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësit:

- Shpjegon funksionin e organeve të ndryshme riprodhuese
- Përzgjedh metodën e përshtatshme të riprodhimit
- Përcaktimi i organeve të bimës të përshtatshme për riprodhimin vegjetativ

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen nga nxënësit:

- Afinitet për rritjen e bimës
- Pjesëmarrje në detyra grupore për analiza
- Komunikim në gjuhë profesionale
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për vlerësimin e nxënësve:

Metodat e vlerësimit:

- Provim me shkrim duke përdorur një ose më shumë prej llojeve në vijim: zgjidhje të shumëfishta, e saktë e pasaktë, lidhje, plotëso hapësirat, ose përgjigje të shkurtra
- Opsionale: vlerësim i përformances së nxënësit në punëtori

Evidentimi i Vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM3: Përshkruaj rritjen e hardhive të rrushit dhe ciklin e zhvillimit**Kriteret për vlerësimin e nxënësve**

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Përshkruaj rritjen (jetëgjatësinë) e hardhive të rrushit si dhe ciklin vjetor
- Përshkruaj formimin e rrënjëve, filizave, gjetheve si dhe sytheve
- Spjegojë rëndësinë e të ushqyerit të bimëve me qëllim të rritjes së bimëve

Gama e kushteve, njohurive shkathtësive si dhe qëndrimeve**Kushtet e nevojshme:**

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- posterë me bimë si dhe skema me cikle të bimëve
- mostra të bimëve
- hapësira për hulumtimin e rritjes së bimëve
- qasje në rregulloret aktuale të shëndetit dhe sigurisë si dhe në paisje
- veshmbathje (uniformë) të përshtatshme dhe të sigurtë

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- organet, qelizat dhe indet e bimëve
- cikli vjetor i bimëve gjethrënëse
- cikli i rritjes së hardhive të rrushit
- riprodhimi i hardhive të rrushit
- ushqimi i bimëve si dhe rëndësia e tij për rritjen e bimëve

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Identifikimi i indeve të bimëve përgjegjëse për rritjen e bimëve
- Njohja e fazave të rritjes së hardhive të rrushit
- Përshkrimi i bimëve të hardhive të rrushit në faza të ndryshme të ciklit vjetor
- Përshtatja e simptomëve që mungojnë në bimë dhe ushqimin përkatës për bimë

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Prirja për rritje të bimëve
- Pjesëmarrja në detyra grupore për analiza
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Testimi me gojë në formë të tekstit të strukturuar me gojë

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM4: Përshkruaj konceptet kryesore të fiziologjisë së bimës**Kriteret për vlerësimin e nxënësve**

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Spjegojë parimet bazë të fiziologjisë së bimës
- Diskutojë se si mund të manipulohet fiziologjia e bimës varësisht nga qëllimi
- Përshkruaj se si dhe pse thithaj e ujit mund të dallojë në bimë

Gama e kushteve, njohurive shkathësive si dhe qëndrimeve**Kushtet e nevojshme:**

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- posterë me bimë si dhe skema me cikle të bimëve
- mostra të bimëve
- hapësira për hulumtimin e fiziologjisë së bimës
- qasje në rregulloret aktuale të shëndetit dhe sigurisë si dhe në paisje
- veshmbathje (uniformë) të përshtatshme dhe të sigurtë

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- organet, qelizat dhe indet e bimëve
- cikli vjetor dhe ai i rritjes tek hardhitë e rrushit
- ushqimi i bimëve si dhe rëndësia e tij për rritjen e bimëve
- procesi i fotosintezës
- frymëmarra aerobike dhe anaerobe
- proceset të cilat mundësojnë thithjen e ujit si dhe lëvizjen në bimë (osmozë, difuzion, djersitje, plasmolysis, translocation)

Shkathësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Përcaktoj kushtet për rritje optimale të bimës
- Dalloj limitet e rrjedhës së dëshiruar të proceseve fiziologjike të bimëve
- Diskutoj ndërlidhjen midis kushteve të rritjes si dhe fiziologjisë së bimës

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Prirja për rritje të bimëve
- Pjesëmarrja në detyra grupore për analiza
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Testimi me gojë në formë të tekstit të strukturuar me gojë

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

PËRSHKRUESI I MODULIT
“Bazat e shkencës mbi tokën”

Titulli i kualifikimit: Kultivues i rrushit

Vlera e kredive të modulit: 4.5 Kredi (45 orë mësimore) në Nivelin e 3-të të KKK

Niveli i Modulit në KKK: Niveli i 3-të i KKK

Niveli i modulit në strukturën arsimore: Niveli I i AP (arsimit profesional)

Rezultatet mësimore (RM) të modulit “Bazat e shkencës mbi tokën”:

RM1: Vlerësimi i karakteristikave fizike të tokës

RM2: Vlerësimi i karakteristikave kimike të tokës

RM3: Identifikimi i tipeve të tokës

RM4: Marrja e mostrave si dhe analizimi bazë i tokës

RM1: Vlerësimi i karakteristikave fizike të tokës

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Përshkruaj përbërësit kryesor të tokës
- Rradhisë vetitë kryesore fiziologjike të tokës
- Diskutoj përmbajtjen dhe rolin e ujit në tokë
- Diskutoj përmbajtjen dhe rolin e ujit në tokë

Gama e kushteve, njohurive shkathtësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- një numër të përshtatshëm të mostrave dhe profileve të tokës
- hapësira për hulumtimin e karakteristikave të tokës
- Lidhja me laboratore ose ferma për realizimin e analizave të tokës si dhe hulumtimit në praktikë
- qasje në rregulloret aktuale të shëndetit dhe sigurisë si dhe në paisje
- veshmbathje (uniformë) të përshtatshme dhe të sigurtë

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Përmbajtjet e tokës
- Struktura e tokës

- Vetitë fizike të tokës
- Terminologjia e ujit të tokës
- Terminologjia e materies organike të tokës
- Veglat bazë për analizimin e tokës

Shkathësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Dallimi i përbërësve të ndryshëm të tokës
- Dallimi i ndryshimeve në strukturën fizike të tokës
- Përgatitja e mostrave për analizimin e tokës
- Interpretimi i rezultateve të analizave të tokës

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Pjesëmarrja në detyra grupore për analiza
- Aftësi sa i përket mbrojtjes së ambientit
- Ndjesi sa i përket çështjeve rreth erozionit të tokës
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Testimi me gojë në formë të tekstit të strukturuar me gojë

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM2: Vlerësimi i karakteristikave kimike të tokës

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Përshkruaj përbërësit kryesor kimik të tokës
- Rradhis ushqimin makro dhe mikro
- Përshkruaj procesin e thithjes së ushqimit nga bimët
- Përshkruaj rëndësinë e pH-së për rritjen e bimëve
- Spjegojë domethënien e fertilizuesve në prodhimin e bimëve

Gama e kushteve, njohurive shkathësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- Një numër i mjaftueshëm i tokës dhe i mostrave të fertilizuesve
- hapësira për hulumtimin e karakteristikave të tokës
- Lidhja me laboratore ose ferma për realizimin e analizave të tokës si dhe hulumtimin në praktikë
- qasje në rregulloret aktuale të shëndetit dhe sigurisë si dhe në paisje
- veshmbathje (uniformë) të përshtatshme dhe të sigurtë

<p>Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përbërësit kimik të tokës - Bazat e ndryshimit të katjonit si the thithja e ushqimit - Ushqimet makro dhe mikro - Tipet e fertilimit - Shkrifja e fertilimit në tokë - Përpjestimi i fertilizuesit dhe ushqimit të bimëve
<p>Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dalloj ndryshimet në strukturën kimike të tokës - Zgjidhja e problemeve me pH në tokë - Interpretimi i rezultateve të analizave të tokës - Propozimi i masave për zgjidhjen e problemeve me fertilitet të tokës
<p>Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pjesëmarrja në detyra grupore për analiza - Aftësi sa i përket mbrojtjes së ambientit - Ndjesi rreth çështjeve të erozionit të tokës - Komunikimi në gjuhë profesionale - Vëmendje ndaj detajeve - Precizitet në punë
<p>Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):</p>
<p>Metodat e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta - Fakultative: Testimi me gojë në formë të tekstit të strukturuar me gojë
<p>Dëshmi të vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik. - Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

<p>RM3: Identifikimi i llojit të tokës</p>
<p>Kriteret për vlerësimin e nxënësve</p>
<p>Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rradhis llojet tiike të tokës në rajonin e Kosovë me prodhim të hortikulturës - Përshkruaj karakteristikat fizike të tipeve të ndryshme të tokës - Përshkruaj karakteristikat kimike të tipeve të ndryshme të tokës - Diskutoj përshtatshmërinë e tipeve të tokës për kultivim të rrushit
<p>Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve</p>
<p>Kushtet e nevojshme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës - një numër të përshtatshëm të mostrave dhe profileve të tokës - hapësira për hulumtimin e karakteristikave të tokës - lidhja me laboratore ose ferma për realizimin e analizave të tokës si dhe hulumtimin në praktikë

<ul style="list-style-type: none"> - qasje në rregulloret aktuale të shëndetit dhe sigurisë si dhe në paisje - veshmbathje (uniformë) të përshtatshme dhe të sigurtë
Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - Karakteristikat fizike të tokës - Karakteristikat kimike të tokës - Llojet e tokës - Veglat bazë për analizim të tokës
Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - Përcaktimi i llojeve të tokës - Vlerësimi i përshtatshmërisë së llojeve të tokës për kultivimin e rrushit - Interpretimi i rezultateve të analizave të tokës
Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - Pjesëmarrja në detyra grupore për analiza - Aftësi sa i përket mbrojtjes së ambientit - Ndjesi rreth çështjeve të erozionit të tokës - Komunikimi në gjuhë profesionale - Vëmendje ndaj detajeve - Precizitet në punë
Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):
Metodat e vlerësimit: <ul style="list-style-type: none"> - Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta - Fakultative: Testimi me gojë në formë të tekstit të strukturuar me gojë
Dëshmi të vlerësimit: <ul style="list-style-type: none"> - Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik. - Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM4: Marrja e mostrave dhe realizimi i analizave bazë të tokës
Kriteret për vlerësimin e nxënësve
Ky rezultat mësimor do tu mundësojë nxënësve të: <ul style="list-style-type: none"> - Spjegojë rëndësinë e analizimit të tokës - Marrë mostrat e tokës në përputhje me kërkesat për realizimin e analizës - Realizojë analizën bazë të tokës
Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve
Kushtet e nevojshme: <ul style="list-style-type: none"> - tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës - një numër të përshtatshëm të mostrave të tokës - hapësira për hulumtimin e karakteristikave të tokës - Lidhja me laboratore ose ferma për realizimin e analizave të tokës si dhe hulumtimin në praktikë - qasje në rregulloret aktuale të shëndetit dhe sigurisë si dhe në paisje

<ul style="list-style-type: none"> - veshmbathje (uniformë) të përshtatshme dhe të sigurtë
Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - Parametrat fizike të tokës - Parametrat kimike të tokës - Tipet e tokës - Karakteristikat e tokës së përshtatshme për kultivim të rrushit - Veglat bazë për analizimin e tokës
Shkathësitë që përvetësohen nga nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - Përcaktimi i tipeve të tokës - Marrja e mostrave të tokës - Përdorimi i veglave për analizimin e tokës - Interpretimi i rezultateve të analizës së tokës
Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi: <ul style="list-style-type: none"> - Pjesëmarrja në detyra grupore për analiza - Aftësi sa i përket mbrojtjes së ambientit - Ndjesi rreth çështjeve të erozionit të tokës - Komunikimi në gjuhë profesionale - Vëmendje ndaj detajeve - Precizitet në punë
Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):
Metodat e vlerësimit: <ul style="list-style-type: none"> - Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta - Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të analizës së tokës
Dëshmi të vlerësimit: <ul style="list-style-type: none"> - Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik. - Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

PËRSHKRIMI I MODULIT

“Makineria dhe paisjet në kultivimin e rrushit”

Titulli i kualifikimit: Kultivues i rrushit

Vlera e kredive të modulit: 5 Kredi (50 orë mësimore) në Nivelin e 3-të të KKK

Niveli i Modulit në KKK: Niveli i 3-të i KKK

Niveli i modulit në strukturën arsimore: Niveli I i AP (arsimit profesional)

Rezultatet mësimore (RM) të modulit “Makineria dhe paisjet në kultivimin e rrushit”:

RM1: Aplikimi i parimeve të sigurta në punë gjatë përdorimit të paisjeve dhe makinerive

RM2: Përgatitja e makinerisë dhe paisjeve për operim

RM3: Operimi i makinerisë dhe paisjeve në kultivimin e rrushit

RM4: Mirëmbajtja e makinerisë dhe paisjeve në kultivimin e rrushit

RM1: Aplikimi i parimeve të sigurta në punë gjatë përdorimit të paisjeve dhe makinerive

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Përshkruaj tipet e makinerive dhe paisjeve të cilat përdoren në kultivimin e rrushit
- Realizimi i kontrollit të makinerive dhe paisjeve para përdorimit të tyre
- Spjegojë faktorët ligjorë dhe ata të ambientit gjatë përdorimit të makinave specifike
- Reagojë si duhet në rast të lëndimeve dhe dukurive të rrezikshme

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- posterë apo burime multimediale të cilat paraqesin vegla dhe paisje të cilat përdoren në hortikulturë
- një numër i përshtatshëm i makinerisë dhe paisjeve të cilat përdoren në kultivimin e rrushit
- Libra dhe udhëzues të rëndësishëm me instruksione përdorimi
- Qasje në legjisllacionin aktual sa i përket shëndetit dhe sigurisë në punë si dhe në përdorimin e makinave të fermave
- Një numër i përshtatshëm i paisjeve personale mbrojtëse

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Tipe të makinave të operuara me këmbë në kultivimin e rrushit si dhe qëllimi i përdorimit të tyre
- Tipe të makinave dhe të pjesëve shtesë të operuara nga ngasës në kultivimin e rrushit, si dhe qëllimi i përdorimit të tyre
- Burimet e informatave sa i përket mbrojtjes së shëndetit dhe sigurisë në punë
- Paisje obligative personale mbrojtëse për punë me makina
- Rreziqet e mundshme që mund t'i shkaktohen shëndetit nga përdorimi i makinerisë

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Përdorimi i paisjeve personale mbrojtëse me qëllim të shmangies së rreziqeve ndaj shëndetit gjatë punës me makineri
- Aplikimi i masave higjienike me qëllim të shmangies së rreziqeve gjatë përdorimit të makinerisë
- Përcjellja e udhëzimeve të shkruara për përdorimin e makinerive

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Kujdes në punë me makineri dhe paisje
- Pjesëmarrja në detyra grupore për analiza
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Aftësi për të përdorur paisje personale mbrojtëse
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të pastrimit të ujit ose cilësisë së analizës

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.

- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM2: Përgatitja e makinerisë dhe paisjeve për operim

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Përzgjedhë paisje të përshtatshme për detyra të ndryshme
- Përdorë kontrollet/ paisjet instrumentet që janë në dispozicion tek makineritë dhe paisjet
- Realizojë kontrollet e makinerive dhe paisjeve para se të filloj ti përdorë ato
- Realizojë rregulimet me qëllim të përshtatjes së kërkesave specifike para përdorimit

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- posterë apo burime multimediale të cilat paraqesin vegla dhe paisje të cilat përdoren në hortikulturë
- një numër i përshtatshëm i makinerisë dhe paisjeve të cilat përdoren në kultivimin e rrushit
- Libra dhe udhëzues të rëndësishëm me instruksione përdorimi
- Qasje në legjislacionin aktual sa i përket shëndetit dhe sigurisë në punë si dhe në përdorimin e makinave të fermave
- Një numër i përshtatshëm i paisjeve personale mbrojtëse

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Arsyetimi i përzgjedhjes së makinerisë për detyrat e dhëna
- Kontrollet, paisjet dhe instrumentet e instaluar në makineri dhe paisje
- Spjegimi i përfitimeve të përgatitjes para se të nisesh me punë
- Spjegimi i përfitimeve të rregullimit të duhur të paisjeve dhe makinave

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Realizimi i kontrollit para punës të vajit, naftës, gomave, ftohësit, akumulatorit, rrotave
- Realizimi i kontrollit para punës të paisjeve të bashkëngjitura dhe pjesëve të tyre
- lidhja e paisjeve bashkëngjitëse me njësinë e fuqisë ose për makine
- Rregullimi i makinerisë ose paisjes me qëllim të përmbushjes së kërkesave specifike para se të nis puna
- Përcjellja e instruksioneve të shkruara për përdorimin e makinerisë

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Kujdes në punë me makineri dhe paisje
- Pjesëmarrja në detyra grupore për analiza
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Aftësi për përdorimin e paisjeve personale mbrojtëse
- Aftësi për makineri që përdoren në ferma
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta

- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të pastrimit të ujit ose cilësisë së analizës

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM3: Operimi i makinerisë dhe paisjeve në kultivimin e rrushit

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Përdorin paisjet dhe makinat në mënyrë të sigurtë dhe efikase për aktivitete të ndryshme që realizohen në tokë
- Përdorin paisjet dhe makinat në mënyrë të sigurtë dhe efikase për aktivitetet e transportit
- Bëj rregullime në punë në punë me qëllim të përshtatjes së kushteve në tokë ose rrugë

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- posterë apo burime multimediale të cilat paraqesin vegla dhe paisje të cilat përdoren në hortikulturë
- një numër i përshtatshëm i makinerisë dhe paisjeve të cilat përdoren në kultivimin e rrushit
- Libra dhe udhëzues të rëndësishëm me instruksione përdorimi
- Një numër i përshtatshëm i paisjeve personale mbrojtëse

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Funksionimi i sistemit të ngritjes së fuqisë
- Rregullimi i shpejtësisë së lëvizjes
- Rregullimi i RPM
- Rregullimi i lartësisë dhe thellësisë së punës
- Kontrollat e jashtme dhe funksioni i tyre

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Përdorimi i makinave të përdorura me këmbë në kultivimin e rrushit (p.sh. kositësit, rotovatorit dhe spërkatësit)
- Përzgjedhja e shpejtësisë së duhur dhe paisjes për t'iu përshtatur kushteve
- Ngritja dhe ulja e lidhjeve
- Përshtatja e makinerive dhe paisjeve për të përmbushur kërkesat specifike në punë
- Përcjellja e udhëzimeve me shkrim për përdorimin e makinerisë

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Kujdes në punë me paisje dhe makineri
- Pjesëmarrja në detyra grupore për analiza
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Aftësi për të përdorur paisje personale mbrojtëse
- Aftësi në përdorimin e makinerisë që përdoret në ferma
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):**Metodat e vlerësimit:**

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të pastrimit të ujit ose cilësisë së analizës

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM4: Mirëmbajtja e makinerisë dhe paisjeve në kultivimin e rrushit**Kriteret për vlerësimin e nxënësve**

Ky rezultat mësues do të mundësojë nxënësve të:

- Identifikojë mirëmbajtjen rutinore për paisjet dhe makinat duke përdorur udhëzimet e prodhuesit
- Kryej aktivitete të ndryshme të mirëmbajtjes rutinore në një numër të paisjeve dhe makinave
- Kujdeset për mbeturinat në mënyrë jo të dëmshme për shëndetin dhe mjedisin
- Regjistrojnë aktivitetet e mirëmbajtjes në një format të përshtatshëm

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve**Kushtet e nevojshme:**

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- posterë apo burime multimediale të cilat paraqesin vegla dhe paisje të cilat përdoren në hortikulturë
- një numër i përshtatshëm i makinerisë dhe paisjeve të cilat përdoren në kultivimin e rrushit
- Libra dhe udhëzues të rëndësishëm me instruksione përdorimi
- Një numër i përshtatshëm i veglave të rëndësishme për mirëmbajtjen e paisjeve
- Një numër i përshtatshëm i paisjeve personale mbrojtëse

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Vegla për mirëmbajtjen e rregullt të makinerisë dhe paisjeve si dhe funksioneve të tyre
- Leximi i udhëzimeve për mirëmbajtje si dhe të orarit
- Pjesët e makinerive dhe paisjeve të cilat janë të rëndësishme për zëvendësimin e rregullt
- Leximi i instrumenteve dhe kontrolleve në makineri dhe paisje
- Llojet e vajrave dhe të karburanteve
- Vlerat e parametrave më të rëndësishëm të zgjedhur paraprakisht (p.sh. sasia e vajit, sasia e karburantit, temperatura presioni i gomave...)

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Ndërrimi dhe mbushje e vajit dhe karburantit të makinave në kultivimin e rrushit
- Përdorimi i veglave të rëndomta për mirëmbajtjen e makinave dhe paisjeve
- Zëvendësimi i pjesëve të përdorura
- Pastrimi i makinerive dhe paisjeve
- Përdorimi dhe interpretimi i manualit të udhëzimeve
- Mbajtja e regjistrave të mirëmbajtjes

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Kujdes në punë me makineri dhe paisje

- Pjesëmarrja në detyra grupore për analiza
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Aftësi për përdorimin e paisjeve personale mbrojtëse
- Aftësi me makineri të cilat përdoren në ferma
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të pastrimit të ujit ose cilësisë së analizës

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

PËRSHKRUESI I MODULIT

“Shumimi i hardhive të rrushit”

Titulli i kualifikimit: Kultivues i rrushit

Vlera e kredive të modulit: 6 Kredi (60 orë mësimore) në Nivelin e 3-të të KKK

Niveli i Modulit në KKK: Niveli i 3-të i KKK

Niveli i modulit në strukturën arsimore: Niveli I i AP (arsimit profesional)

Rezultatet mësimore (RM) të modulit “Shumimi i hardhive të rrushit”:

RM1: Krahason mënyra të ndryshme të shumimit të rrushit

RM2: Kryen shumimin duke prerë dhe shtrierjes në mënyrë efikase

RM3: Kryen shumimin duke shartuar në mënyrë efikase

RM1: Krahason mënyra të ndryshme të shumimit të rrushit

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Rradhisë përparësitë dhe mangësitë e shumimit të bimëve vegjetative
- Spjegojë qëllimet për aplikimin e shartimit, prerjes dhe shtrierjes në shumimin e hardhive të rrushit
- Përshkruaj tiparet e bimëve të shumuara nga prerja, shtrierja dhe shartimi
- Emërtoj varietete e rëndomta të rrënjëve dhe degëve të përshtatshme për rajonet e Kosovës në kultivimin e rrushit
- Përshkruaj karakteristikat e kërkuara të prerjeve të cilat përdoren për shumim

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- posterë apo burime multimediale të cilat paraqesin varietete të rrushit dhe organe të shumimit të hardhive të rrushit

- një numër të përshtatshëm të mostrave të bimëve
- lidhja me institucionin i cili merret me përkujdesjen e hardhive të rrushit nëse institucioni përkatës nuk posedon hapësira të nevojshme

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Varietete të hardhive të rrushit të cilat përdoren si trung për shartim si dhe tiparet e tyre
- Varietete të hardhive të rrushit të cilat përdoren si degë për shartim si dhe tiparet e tyre
- Përparësitë dhe mangësitë e metodave të prerjes
- Përparësitë dhe mangësitë e metodave të shtrierjes
- Përparësitë dhe mangësitë e metodave të shartimit
- Rregulloret aktuale që kanë të bëjnë me shumimin e hardhive të rrushit si dhe materiali për shumim

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Përzgjedhja e varieteteve të hardhive të rrushit për rritje në një rajon
- Përzgjedhja e hardhive të rrushit të trungut dhe degëve për shartim të përshtatshme për kushte specifike të rritjes
- Përzgjedhja e metodës së shumimit të hardhive të rrushit për qëllime të ndryshme të rritjes
- Interpretimi i rregulloreve që kanë të bëjnë me shumimin e hardhive të rrushit

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Vëmendje ndaj detajeve
- Lidhja me rritjen e bimëve
- Pjesëmarrje në detyra grupore për punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Testimi me gojë në formë të tekstit të strukturuar me gojë

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM2: Kryen shumimin duke prerë dhe shtrierjes në mënyrë efektive

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Mbledh dhe përgadis prerjet për shumim
- Kryej prerje përkatëse të rëndësishme të cilat përdoren për shumim
- Kryej metodën e shtrierjes për shumim në rastet kur është e përshtatshme
- Aplikojë rregulloret që kanë të bëjnë me kontrollin e cilësisë në shumimin e bimëve

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës

- posterë apo burime multimediale të cilat paraqesin bimë dhe procedura të shartimit
- punëtori ku nxënësit do të mund të kryejnë punën praktike dhe të mund të vlerësohen
- qasje në hapësira të tokës me qëllim të praktikimit të mbjelljes dhe shtrierjes
- një numër i përshtatshëm i materialit të bimëve për shumim
- një numër i përshtatshëm i veglave dhe paisjeve të cilat përdoren në shartim
- qasje në rregulloret që kanë të bëjnë me operimet e shumimit të hardhive të rrushit
- një numër i përshtatshëm i paisjeve personale mbrojtëse

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Fazat e rritjes dhe ripordhimit të hardhive të rrushit
- Koha dhe kushtet e përshtatshme për grumbullimin e prerjeve
- Koha dhe kushtet e përshtatshme për shtrierje
- Karakteristikat e hardhive të dëshiruara për prerje dhe shtrierje
- Përdorimi në mënyrë efikase dhe të sigurtë i veglave të dorës
- Hapat dhe kushtet në performimin e prerjes dhe shtrierjes

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Përzgjedhja e hardhive të përshtatshme për shumim
- Mbajtja dhe përgatitja e prerjes para se të nisë procesi i shumimit
- Kryerja e shtrierjes
- Ruajtja e materialit për shumim në kushte të përshtatshme
- Ofron kujdes të rëndësishëm dhe të vazhdueshëm duke përcjellur shumimin

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Kujdes në punë me vegla dhe paisje për shartim
- Pjesëmarrje në detyrat grupore për punë
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Aftësi për të përdorur paisje personale mbrojtëse
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të pastrimit të ujit ose cilësisë së analizës

Evidence of assessment:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM3: Kryen shumimin duke shartuar në mënyrë efikase

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Mbledh dhe përgadis trungun dhe degët për shartim me qëllim të shumimit
- Trajtojë materialin për shumim me qëllim të ngritjes së suksesit dhe të munimizojë mbeturinat

- Kryej shartimin duke përdorur veglat e dorës ose paisje adekuate për shartim
- Ofrojë kujdes të rëndësishëm e të vazhdueshëm pas procesit të shartimit
- Aplikojë rregullore që kanë të bëjnë me kontrollin e cilësisë së prerjes dhe shartimit

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- posterë apo burime multimediale të cilat paraqesin bimë dhe procedura të shartimit
- punëtori apo apo hapësirë e përshtatshme e punës ku nxënësit mund të realizojnë punën praktike dhe ku mund të vlerësohen
- një numër të përshtatshëm i materialit të bimëve për shumim
- një numër të përshtatshëm i veglave apo paisjeve të cilat përdoren në shartim
- qasje në rregulloret që kanë të bëjnë me operimet e shumimit të hardhive të rrushit
- Një numër i përshtatshëm i paisjeve personale mbrojtëse

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Fazat e rritjes dhe ripordhimit të hardhive të rrushit
- Varietetet e trungut dhe degëve për shartim si dhe kombinimet e rekomanduara
- Koha dhe kushtet e përshtatshme për mbledhjen e prerjeve për shartim
- Karakteristikat e prerjeve të dëshiruara për shartim
- Përdorimi në mënyrë të sigurve dhe efikase i veglave për shartim
- Proceset e kujdesit të vazhdueshëm si dhe kushteve të cilat realizohen pas procesit të shartimit

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Përzgjedhja e hardhive të përshtatshme për shumim
- Mbajtja dhe përgatitja e prerjes para se të nisë procesi i shartimit
- Kryejra e shartimit
- Ruajtja e prerjeve për shartim
- Rritja e shartimeve të deformuara
- Zgjedhja e degëve për shartim dhe përgatitja për treg

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Kujdes në punë me vegla dhe paisje për shartim
- Pjesëmarrje në detyrat grupore për punë
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Aftësi për të përdorur paisje personale mbrojtëse
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të pastrimit të ujit ose cilësisë së analizës

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kritereve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në

vlërësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

PËRSHKRUESI I MODULIT
“Teknologjia e prodhimit të rrushit”

Titulli i kualifikimit: Kultivues i rrushit

Vlera e kredive të modulit: 10 Kredi (100 orë mësimore) në Nivelin e 3-të të KKK

Niveli i Modulit në KKK: Niveli i 3-të i KKK

Niveli i modulit në strukturën arsimore: Niveli I i AP (arsimit profesional)

Rezultatet mësimore (RM) të modulit “Teknologjia e prodhimit të rrushit”:

RM1: Përgatitja e tokës si dhe mbjellja e hardhive të rrushit

RM2: Mirëmbajtja gjatë rritjes së bimëve

RM3: Mirëmbajtja e shëndetit të bimëve

RM4: Kryerja e korrjes së rrushit të pjekur

RM1: Përgatitja e tokës si dhe mbjellja e hardhive të rrushit

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësit të:

- Përgatis tokën për mbjellje
- Përzgjedh drunj të rinj për mbjellje duke respektuar cilësinë dhe sasinë
- Mbjell hardhitë e rrushit
- Ofrojë kujdes të menjëhershëm pas mbjelljes
- Vlerësoj rreziqet në prodhim e që ndërlidhen me procesin e mbjelljes
- Spjegojë se si punimi i tokës, struktura e tokës, thellësia e përgatitjes si dhe koha e kultivimit ndikojnë në krijimin e bimëve

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- hapësirë për eksperimente me veglat dhe materialet e nevojshme për mbjellje
- vegla dhe paisje për kultivim sipërfaqësor
- veshmbathje të përshtatshme ose paisje
- lidhja me institucionin i cili merret me rritjen e hardhive të rrushit nëse institucioni përkatës nuk posedon hapësira të nevojshme

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- hapat në procesin e mbjelljes së hardhive të rrushit
- karakteristikat e dëshiruara të sipërfaqes
- përlllogaritja e sipërfaqes së tokës
- karakteristikat e cilësisë së lartë të drunjëve të rinj
- modelet e mbjelljes
- materiali për mbjellje

<ul style="list-style-type: none"> - kërkesat për kujdesin ndaj bimëve të reja - veglat dhe materialet që shfrytëzohen për kujdesin ndaj bimëve
<p>Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - përlogaritja e sipërfaqes së tokës - përcaktimi i materialit të nevojshëm për mbjellje duke respektuar sipërfaqen për mbjellje si dhe qëllimin e kultivimit - mbjellja e drunjëve të rinj - përdorimi i veglave për kultivim të tokës - kujdesi ndaj bimëve të reja të mbjellura
<p>Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aftësi për mbjellje të bimëve - pjesëmarrje në detyra në grupe - ndjesi për rregullim hapësinor - Komunikimi në gjuhë profesionale - Vëmendje ndaj detajeve - Precizitet në punë
<p>Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):</p>
<p>Metodat e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta - Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të mbjelljes së drunjve të rinj
<p>Dëshmi të vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik. - Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

<p>RM2: Mirëmbajtja gjatë rritjes së bimëve</p>
<p>Kriteret për vlerësimin e nxënësve</p>
<p>Ky rezultat mësues do të mundësojë nxënësit të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zbatoj masat e kontrollit të farërave të këqija në mënyrë të qëndrueshme - Kryej kultivimin e sipërfaqes në vreshta - Kryej të ushqyerit dhe ujitjen duke respektuar nevojat e hardhive të rrushit - Krasis hardhitë e rrushit duke përdorur teknika të përshtatshme bazuar në formën e drurit - Aplikojë teknika të ndryshme të rrallimit të mbjelljeve të cilat përdoren në prodhimin e rrushit
<p>Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve</p>
<p>Kushtet e nevojshme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabela, projektori dhe kompjuteri për mësuesin - fushë eksperimentuese më hardhi të rrushit të mbjellura - vegla për kultivim sipërfaqësor - vegla për ujitje dhe të ushqyer - vegla për krasitje - një numër i përshtatshëm i materialit prodhues

- veshmbathje të përshtatshme dhe të sigurtë, ose paisje
- nëse hapësirat nuk janë në dispozicion në institucion: bashkëpunimi me kultivuesit e rrushit në rajon

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- teknikat e kultivimit të sipërfaqes
- agjentët dhe teknikat e zakonshme të kontrollit të farës
- kërkesat e hardhive të rrushit sa i përket ujit dhe të ushqyerit
- fertilizuesit e zakonshëm
- rregullat e krasitjes së hardhive të rrushit
- modelet e dhënies së formës së hardhive të rrushit
- tipet dhe funksionet e sistemit të ujitjes
- kalkulimet me përqindje dhe proporcione
- teknikat e rrallimit

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- përrdorimi i veglave të kultivimit sipërfaqësor
- krasitja e vrashtave
- fromimi i drunjëve
- propozimi i masave për kontrollë të farave
- aplikimi i fertilizuesve
- kryerja e ujitjes
- largimi i biskut, largimi i gjetheve, rrethimi me gardh, dhe rrallimi i kurorës së bimëve

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- aftësi për rritjen e bimëve
- aftësi për mbrojtje të ambientit
- vëmendje rreth shëndetit dhe sigurisë në punë
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të mirëmbajtjes gjatë rritjes së bimëve

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM3: Mirëmbajtja e shëndetit të bimëve

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësit të:

- Njoh simptomat e dëmtuesve të hardhive të rrushit, sëmundjeve, çrregullimeve, mangësitë ushqyese dhe dëmtimet mekanike
- Propozoj metoda të kontrollit të dëmtuesve dhe sëmundjeve sa i përket situatës në vreshta

- Përshkruaj ndryshimet midis metodave kulturore, kimike, fizike dhe biologjike të kontrollit të dëmtuesve dhe sëmundjeve
- Implement measures for the reduction of plant health problems

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës
- fushë eksperimentale me vreshtë të mbjellur
- vegla për aplikimin e pesticideve
- veglat ose paisjet për mbrojtje të bimëve
- një numër i përshtatshëm i materialit prodhues
- veshmbathje të përshtatshme ose paisje
- nëse brenda institucionit nuk ka hapësira në dispozicion: ndërlidhja me rritësit e rrushit në rajon

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- faktorët që ndikojnë shëndetin dhe mbijetesën e bimëve
- dëmtuesit dhe sëmundjet e zakonshme në prodhimin e rrushit
- tipet e kemikaljeve të cilat përdoren në mbrojtjen e bimëve
- masat mekanike për mirëmbajtje të shëndetit të bimëve
- masat biologjike dhe teknikat në mbrojtjen e bimëve
- kalkulimi me përqindje dhe proporcione

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- njohja e sëmundjeve, dëmtimeve dhe mangësive
- selektimi i tretmanit adekuat për sëmundjet, dëmtimet dhe mangësitë e bimëve
- përdorimi i paisjeve për aplikimin e pesticideve në përputhje me shëndetin dhe sigurinë si dhe me legjislacionin për mbrojtjen e ambientit

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- aftësia për rritjen e bimëve
- aftësia për mbrojtjen e ambientit
- vëmendje në shëndetin dhe sigurinë në punë
- Komunikimi në gjuhë profesionale
- Vëmendje ndaj detajeve
- Precizitet në punë

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):

Metodat e vlerësimit:

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të mirëmbajtjes së shëndetit të bimëve

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

Kriteret për vlerësimin e nxënësve
<p>Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësit të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vlerësoj cilësinë e rrushit - Kryje mbledhjen e rrushit me dorë - Diskutoj dallimet midis vjeljes mekanike apo manuale të rrushit sa i përket kërkesave të krasitjes, efikasitetit dhe cilësisë - Kujdeset në mënyrë të duhur sa i përket rrushit pas procesit të vjeljes
Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve
<p>Kushtet e nevojshme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tabela, projektori dhe kompjuteri për mësimdhënës - vegla për vlerësimin e cilësisë së rrushit - mostra të bimëve - qasje në rregulloret aktuale të shëndetit dhe sigurisë si dhe në paisje - rekomandohet: video të cilat tregojnë mbledhjen manuale dhe mekanike të rrushit - veshmbathje të përshtatshme dhe të sigurta, ose paisje - fakultative – varësisht nga sezona - një vreshtë e gatshme për vjelje - veglat dhe materialet të cilat përdoren për vjeljen e rrushit - material paketimi për rrush të tryezës - nëse brenda institucionit nuk ka hapësira në dispozicion: ndërlidhja me rritësit e rrushit në rajon
<p>Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - faktorët që ndikojnë në cilësinë e rrushit - parametrat e dëshiruar të cilësisë sa i përket llojllojshmërisë dhe qëllimeve të prodhimit - tipet dhe funksionimi i veglave për vlerësimin e cilësisë së rrushit - veglat dhe materialet të cilat përdoren për vjelje të rrushit - kushtet për paketim, magazinim dhe transportim të rrushit - tipet e kontejnerëve për verë dhe rrush të tryezës
<p>Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontrollimi i përmbajtjes së sheqerit në kokrrat e rrushit - përcaktimi i kohës së duhur për vjelje varësisht nga qëllimi i prodhimit - mbledhja me dorë e rrushit duke respektuar cilësinë - paketimi dhe transporti i rrushit deri në magazinë
<p>Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aftësi për rritje të bimëve - aftësi për mbrojtje të ambientit - vëmendje në shëndetin dhe sigurinë personale në punë - ndjesi rreth cilësisë së produktit ushqimor - Komunikimi në gjuhë profesionale - Vëmendje ndaj detajeve - Precizitet në punë
Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):
<p>Metodat e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e

pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta

- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të mirëmbajtjes së shëndetit të bimëve

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

PËRSHKRUESI I MODULIT

“Menaxhimi i fermës në kultivimin e rrushit”

Titulli i kualifikimit: Kultivues i rrushit

Vlera e kredive të modulit: 5 Kredi (50 orë mësimore) në Nivelin e 3-të të KKK

Niveli i Modulit në KKK: Niveli i 3-të i KKK

Niveli i modulit në strukturën arsimore: Niveli I i AP (arsimit profesional)

Rezultatet mësimore (RM) të modulit: “Menaxhimi i fermës në kultivimin e rrushit”:

RM1: Kryej detyra komerciale në përputhje me madhësinë dhe tipin e prodhimit

RM 2: Kryej monitorim dhe kontrollë të procesit të biznesit

RM1: Kryej detyra komerciale në përputhje me madhësinë dhe tipin e prodhimit

Kriteret për vlerësimin e nxënësve

Ky rezultat mësimor do t'i mundësoj nxënësit të:

- Bëj plane për blerjen e lëndës së parë dhe shitjen e rrushit në përputhje me situatën në biznes
- Kryej komunikim me shkrim dhe me gojë me furnizuesit dhe blerësit
- Përzgjedh kanale të përshtatshme të furnizimit dhe shitjes
- Kryej procedurat e blerjes dhe shitjes në përputhje me rregulloret

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve

Kushtet e nevojshme:

- Pajset për mësimdhënie (kompjuter me pajse projektuese, tabelë)
- Materiali mësimor që ka të bëjë me temën (prezantime, posterë...)
- Forma të mostrave që kanë të bëjnë me temën (p.sh. porosia, oferta, fatura, letra e biznesit, memo...)
- Fakultative: kompjuter me pakon e microsoft office (excel, word, e-mail)

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Hapat në procedurën e prokurimit
- Vlerësimi i sasisë së shitjes
- Forma bazë e letrave të biznesit
- Përmbajtja themelore e porosisë, kërkimit, ofertës dhe faturës
- Burimi i informatave rreth tregut
- Metodatat bazë të kalkulimit të çmimeve
- Karakteristikat kryesore të kanaleve të ndryshme të distribuimit

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

<ul style="list-style-type: none"> - Planifikimi i parametrave kryesor të biznesit - Kalkulimi i numrave të plotë, numrave dhjetor si dhe të përqindjeve - Shkrimi letrave të biznesit - Krijimi i formave të shkresave të biznesit - Komunikimi në gjuhën e biznesit - Ekzekutimi i pagesave
<p>Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komunikimi në ambientin e biznesit - Ndjesi sa i përket udhëheqjes së biznesit - Precizitet në kalkulim - Vlerësimi i qasjes së marketingut në biznesit
<p>Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):</p>
<p>Metodat e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta - Fakultative: Testimi me gojë në formë të tekstit të strukturuar me gojë
<p>Dëshmi të vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik. - Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

<p>RM 2: Kryej monitorim dhe kontrollë të procesit të biznesit</p>
<p>Kriteret për vlerësimin e nxënësve</p>
<p>Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësit të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontrollimi i cilësisë së lëndës së parë dhe të produktit final - Mirëmbajtja e kushteve optimale në procesin e prodhimit - Vlerësimi i performancës financiare të biznesit
<p>Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve</p>
<p>Kushtet e nevojshme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pajisje për mësimdhënie (kompjuter me pasije projektuese, tabelë) - Material mësimor që ka të bëjë me temën (prezantime, posterë...) - Forma të mostrave që kanë të bëjnë me temën (p.sh. lista të kontrollit, modele të bugjetit) - Material të mostrave si dhe produkti final - Fakultative: kompjuter me pakon e microsoft office (excel, word, e-mail)
<p>Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tipet e fertilizuesve si dhe specifikat e tyre - Tipet e pesticideve si dhe specifikacionet e tyre - Parametrat e cilësisë së rrushit - Bugjetimi, të ardhurat dhe shpenzimet - Indikatorët më të zakonshëm të performancës së biznesit
<p>Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të kuptuarit e specifikacioneve të fertilizuesve dhe pesticideve

<ul style="list-style-type: none"> - Vlerësimi i cilësisë së rrushtit duke përdorur ndjesinë dhe veglat e dorës për analizim - Krijimi i bugjetit për prodhimin e rrushtit - Interpretimi parametrave të zakonshëm të performancës së biznesit
<p>Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ndjesi për cilësi dhe siguri të materialeve të prodhuara - Komunikim në ambientin biznesor - Ndjesi për udhëheqje të biznesit - Vlerësim të aspekteve financiare të biznesit
<p>Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):</p>
<p>Metodat e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta - Fakultative: Testimi me gojë në formë të tekstit të strukturuar me gojë
<p>Dëshmi të vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik. - Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

PËRSHKRUESI I MODULIT
“Ambienti dhe mbrojtja e shëndetit”

Titulli i kualifikimit: Kultivues i rrushtit

Vlera e kredive të modulit: 4 Kredi (40 orë mësimore) në Nivelin e 3-të të KKK

Niveli i Modulit në KKK: Niveli i 3-të i KKK

Niveli i modulit në strukturën arsimore: Niveli I i AP (arsimit profesional)

Rezultatet mësimore (RM) të modulit: “Ambienti dhe mbrojtja e shëndetit”:

RM1: Tregon nivel të lartë të higjienës në procesin e prodhimit

RM2: Redukton rreziqet e shëndetit dhe të sigurisë në punë në vendin e punës

RM3: Implementon masat për mbrojtjen e ambientit në prodhim

<p>RM1: Tregon nivel të lartë të higjienës në procesin e prodhimit</p>
<p>Kriteret për vlerësimin e nxënësve</p>
<p>Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mirëmbajnë nivel të lartë të higjienës personale - Mban vend të pastër dhe të rregullt të punës - Parandalon procese të padëshiruara në materiale dhe produkte duke mirëmbajtur higjienën
<p>Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve</p>
<p>Kushtet e nevojshme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paisjet për mësimdhënie (kompjuter me paisje projektuese, tabelë) - Materialet mësimore që kanë të bëjnë me temën (prezantime, posterë...) - Vegla që kanë të bëjnë me temën (për pastrim, larje, desinftim dhe të ngjajshme)

<ul style="list-style-type: none"> - Paisjet që kanë të bëjnë me temën (për pastrim, larje, desinfektim dhe të ngjajshme) - Pakoja e higjienës si dhe hapësirat sanitare
<p>Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veglat dhe instalimet të cilat përdoren në vendin e punës për pastrim dhe larje - Tipet e larjes, pastrimit si dhe substancet për desinfektim - Procese të padëshiruara në materiale ushqyese si dhe shkaktarët e tyre - Metodatat për mirëmbajtjen e higjienës personale - Metodatat për mirëmbajtjen e vendit të punës të pastër dhe të sigurtë - Metodatat të cilat parandalojnë shfaqjen e proceseve të padëshiruara në ushqim
<p>Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aplikim i duhur i masave të higjienës personale - Pastrimi dhe desinfektimi i veglave të punës dhe paisjeve - Pastrimi dhe desinfektimi i prodhimit dhe i hapësirave të magazinimit - Vendosja dhe mirëmbajtja e kushteve të preferuara të ambientit
<p>Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ndjesi për siguri në ushqim si dhe siguri - Vlerësim i higjienës personale - Vlerësim i higjienës në vendin e punës
<p>Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):</p>
<p>Metodat e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta - Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të punës në laborator
<p>Dëshmi të vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik. - Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

<p>RM2: Redukton rreziqet e shëndetit dhe të sigurisë në punë në vendin e punës</p>
<p>Kriteret për vlerësimin e nxënësve</p>
<p>Ky rezultat mësimor do tu mundësojë nxënësve të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mirëmbaj nivel të lartë të higjienës personale - Implementoj masa për siguri personale në punë - Njoh burimet e rrezikut në shëndet dhe siguri në procesin e prodhimit - Krijoj metoda për shmangie të rreziqeve si i përket shëndetit dhe sigurisë në punë
<p>Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve</p>
<p>Kushtet e nevojshme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paisjet për mësimdhënie (kompjuter me paisje projektuese, tabelë) - Materialet mësimore që kanë të bëjnë me temën (prezantime, posterë...) - Paisjet që kanë të bëjnë me pastrim, larje, desinfektim - Shenjat dhe instruksionet për shëndet dhe siguri në punë - Veshmbathje për punë dhe aksesore mbrojtës

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Tipet e substancave për larje, pastrim dhe desinfektim
- Metoda për mirëmbajtjen e higjienës personale
- Karakteristikat e dëshiruara të veshmbathjes së dëshiruar
- Tipet e aksesorëve për mbrojtje personale në punë
- Shenja të rekomanduara për siguri si dhe instruksione të cilat vendosen në vendin e punës
- Ndarje të zakonshme dhe situata të rrezikut të sigurisë në prodhim
- Procedura në rast të ndarjes dhe situata të rrezikut të sigurisë

Shkathtësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Aplikim i duhur i masave të higjienës personale
- Pastrimi dhe desinfektimi i veglave të punës dhe i paisjeve
- Mbrojtja e pastër dhe e rregullt e vendit të punës
- Pëdorim i rregullt i aksesorëve personal mbrojtës në punë
- Interpretimi i shenjave të sigurisë në punë
- Përzgjedhja procedurave adekuata në rast të rreziqeve të sigurisë dhe të aksidenteve

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Vlerësimi i shëndetit dhe sigurisë në punë
- Vlerësimi i higjienës personale
- Ndjesi për cilësi të ushqimit dhe siguri

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):**Metodat e vlerësimit:**

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të punës në laborator

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kriterëve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kriterëve të vlerësimit në Listën e kontrollit.

RM3: Implementon masat për mbrojtjen e ambientit në prodhim**Kriteret për vlerësimin e nxënësve**

Ky rezultat mësimor do tu mundësoj nxënësve të:

- Rradhit mënyra të mundshme të ndotjes së ambientit të cilat vijnë nga prodhimi i rrushit
- Implementon masa në procesin e prodhimit me qëllim të parandalimit të ndotjes së ujit dhe ajrit
- Krijon rutina të hedhjes së mbeturinave sa i përket tipeve të mbeturinave
- Hedh mbeturinat toksike në përputhje me instruksionet dhe rregulloret

Gama e kushteve, njohurive, shkathtësive si dhe qëndrimeve**Kushtet e nevojshme:**

- Paisjet për mësimdhënie (kompjuter me paisje projektuese, tabelë)
- Materialet mësimore që kanë të bëjnë me temën (prezantime, posterë...)
- Rregulloret aktuale që kanë të bëjnë me temën
- Instruksionet dhe shenjat që kanë të bëjnë me hedhje të mbeturinave

Njohuritë që përvetësohen nga nxënësi:

- Tipet e mbeturinave në prodhimin e rrushit
- Kushtet për magazinim të tipeve të ndryshme të mbeturinave
- Kërkesat ligjore në trajtimin e mbeturinave
- Kërkesat ligjore në mbrojtjen e ambientit në bujqësi
- Shenjat dhe instruksionet e rekomanduara për trajtim të mbeturinave si dhe hedhjes së tyre
- Rreziqet e mundshme në rast të menagjimit jo të duhur të mbeturinave

Shkathësitë që përvetësohen nga nxënësi:

- Përcaktimi i tipeve të mbeturinave
- Trajtim i duhur i tipeve të ndryshme të mbeturinave
- Trajtim i duhur i mbeturinave toksike
- Përceptimi i rreziqeve për ambientin të cilat vijnë nga prodhimi i rrushit

Qëndrimet (sjelljet) që zhvillohen te nxënësi:

- Vlerësimi i shëndetit dhe sigurisë në punë
- Vlerësimi i higjienës personale
- Ndjesi për cilësi në ushqim dhe siguri
- Ndjesi për mbrojtje të ambientit

Kërkesat për dëshmi (kërkesat për vlerësimin e nxënësve):**Metodat e vlerësimit:**

- Teste me shkrim duke përdorur një apo më shumë nga tipet në vijim: mundësi të shumëfishta, e saktë e pasaktë, përshtatje, plotësimi në hapësirat e dhëna, apo përgjigje të shkurta
- Fakultative: Vlerësimi i performancës së nxënësit gjatë realizimit të punës në laborator

Dëshmi të vlerësimit:

- Test me shkrim që verifikon shkallën e përvetësimit nga çdo nxënës të kritereve të vlerësimit me karakter teorik.
- Kufiri minimal i kalueshmërisë në testin me shkrim është kur Kandidati plotëson 45% të pikëve ndërsa në vlerësimin praktik është kur plotëson 80% të kritereve të vlerësimit në Listën e kontrollit.